ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Навчально-наукового інституту психології та соціальних наук
_____ Святослав КОРСАКЕВИЧ
«__» серпня 2025 р.

СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «28» серпня 2025 р.
Заступник завідувач кафедри
_____ Віра СИНЯКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПСИХОЛОГА»

Галузь знань:	С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини
Спеціальність:	С4 Психологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Освітньо-наукова програма:	Психологія

Київ – МАУП – 2025

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Інноваційні технології психологічної діагностики та цифрові інструменти психолога
Шифр і назва спеціальності	С4 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова (компонент вибіркової складової ОНП)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 10 годин; практичні (семінарські) заняття: 20 годин; самостійна робота: 60 годин
Термін вивчення дисципліни	2 курс, III семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Інноваційні технології психологічної діагностики та цифрові інструменти психолога» належить до вибіркових освітніх компонентів освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії зі спеціальності С4 «Психологія». Курс формує в аспірантів сучасні знання та практичні вміння у сфері психологічної діагностики: від психометричних засад якості вимірювання й експертизи інструментарію до інноваційних технологій оцінювання (адаптивне, ігрове, імпліцитне, ситуаційне) та цифрових інструментів психолога — комп'ютерної й онлайн-психодіагностики, мобільного сенсингу, цифрової фенотипізації, аналітики даних і телеоцінювання. Дисципліна розвиває дослідницьку та цифрову культуру психолога й безпосередньо готує аспіранта до відповідального застосування інноваційного діагностичного інструментарію у власному дисертаційному дослідженні.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: сучасні технології психологічної діагностики та цифрові інструменти психолога, їх психометричні, технологічні й етичні засади, а також можливості застосування у науковій і практичній діяльності.

Мета курсу: сформувати в аспірантів сучасні знання та практичні вміння застосування інноваційних технологій психологічної діагностики й цифрових інструментів психолога для якісного, валідного та етичного оцінювання у власному науковому дослідженні та професійній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

– сформувати систему знань про сучасну психологічну діагностику, її принципи, класифікацію методів та етику;

– розкрити психометричні засади якості діагностики (надійність, валідність, стандартизація, норми);

– сформувати вміння конструювати, адаптувати та здійснювати експертизу психодіагностичного інструментарію;

– ознайомити з інноваційними підходами до оцінювання (адаптивне, ігрове, імпліцитне, ситуаційне);

– сформувати навички застосування цифрових інструментів психолога (комп'ютерна й онлайн-діагностика, мобільний сенсинг, EMA, телеоцінювання);

– розвинути здатність відповідально й етично застосовувати цифрові технології, аналітику даних і штучний інтелект у діагностиці з дотриманням приватності, валідності та відкритої науки.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Методологія і дизайн наукових досліджень у психології», «Сучасні дослідницькі стратегії у психології», «Психометрика та сучасні технології психологічного вимірювання» (за наявності), а також знання з психодіагностики та статистики, здобуті на попередніх рівнях вищої освіти.

Постреквізити навчальної дисципліни: наукова складова освітньо-наукової програми (застосування діагностичного інструментарію у дисертаційному дослідженні, підготовка наукових публікацій), інші вибіркові компоненти дослідницького спрямування.

Примітка. Дисципліна є вибірковим освітнім компонентом; її обсяг, семестр вивчення та закріплені за нею програмні компетентності й результати навчання визначаються під час унесення дисципліни до каталогу вибіркових навчальних дисциплін і можуть уточнюватися відповідно до індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК1. Здатність виокремлювати, систематизувати та прогнозувати актуальні психологічні проблеми, чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності. СК8. Здатність інтегрувати цифрові технології, інструменти штучного інтелекту та сучасні аналітичні платформи у психологічні дослідження, забезпечуючи етичність, валідність і відтворюваність наукових результатів.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН3. Виокремлювати, систематизувати, розв'язувати, критично осмислювати та прогнозувати значущі психологічні проблеми, формулювати і перевіряти гіпотези, визначати чинники та тенденції функціонування й розвитку особистості, груп і організацій на різних рівнях психологічного дослідження. ПРН5. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, статистичні методи аналізу даних, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи, розробляти інноваційні дослідницькі методики у сфері психології, перевіряти їх

	ефективність. ПРН11. Застосовувати цифрові технології, інструменти штучного інтелекту, сучасні статистичні та аналітичні платформи для обробки, інтерпретації та візуалізації результатів психологічних досліджень із дотриманням принципів відкритої науки та академічної доброчесності.

Зміст навчальної дисципліни

Форма підсумкового контролю — залік.

Методи навчання: проблемна та оглядова лекція, лекція-візуалізація, лекція-демонстрація; семінар-практикум, лабораторний практикум із психодіагностичним інструментарієм, науковий колоквіум; аналіз наукових джерел, методик і кейсів; майстерня з конструювання та застосування цифрових інструментів; проєктно-дослідницький метод; методи розвитку критичного та дослідницького мислення; підготовка й публічний захист аналітичних матеріалів; інтерактивні методи (мозковий штурм, дебати, синтез думок).

Методи оцінювання: усний контроль (опитування, доповідь, участь у дискусії); письмовий і практичний контроль (аналітичний огляд, есе, звіт про застосування / експертизу методики); тестовий контроль (модульні контрольні роботи); презентація й захист індивідуального науково-дослідного завдання; самоконтроль і взаємооцінювання.

Тематичний план навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семінарські), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Сучасна психологічна діагностика: методологія, якість, інновації				
Тема 1.	Психологічна діагностика в сучасній психології: предмет, принципи, класифікація методів та етика психодіагностики.	2	2	7
Тема 2.	Психометричні основи діагностики: надійність, валідність, стандартизація та тестові норми.	1	3	8
Тема 3.	Конструювання, адаптація та експертиза психодіагностичного інструментарію. Крос-культурна адаптація методик.	1	3	8
Тема 4.	Інноваційні підходи до оцінювання: адаптивне тестування, ігрове (геймифіковане), імпліцитне та ситуаційне оцінювання.	2	2	7
Модульна контрольна робота 1				
Змістовий модуль 2. Цифрові інструменти психолога				
Тема 5.	Комп'ютерна та онлайн-психодіагностика: цифрові тестові середовища й платформи (SPSS, PsyToolkit, OpenPsychometrics та ін.).	1	3	8

Тема 6.	Цифрова фенотипізація, мобільний сенсинг та ecological momentary assessment (EMA); поведінкові й цифрові дані.	1	3	7
Тема 7.	Штучний інтелект та аналітика даних у психодіагностиці; автоматизована інтерпретація, візуалізація та звітність.	1	2	7
Тема 8.	Етика, приватність, валідність і відкрита наука у цифровій діагностиці. Телеоцінювання (tele-assessment) та дистанційна діагностика.	1	2	8
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		**10**	**20**	**60**

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії, обладнані мультимедійним проєктором і комп'ютером; комп'ютерні класи з психодіагностичним і статистичним програмним забезпеченням; доступ до мережі Інтернет (у т. ч. безкоштовна мережа Wi-Fi); наукова бібліотека Академії та доступ до передплачених наукометричних баз (Scopus, Web of Science) і повнотекстових ресурсів. Використовується офіційний сайт МАУП (http://maup.com.ua), система дистанційного навчання Академії (Moodle), програмне забезпечення для психодіагностики та аналізу даних (SPSS, JASP, jamovi, PsyToolkit, OpenPsychometrics), онлайн-платформи для тестування й телеоцінювання та платформи для відеокомунікації (Zoom, Google Meet).

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять і лабораторних практикумів та має на меті систематичну перевірку розуміння й засвоєння теоретичного матеріалу, уміння застосовувати діагностичний інструментарій і цифрові інструменти. Формами поточного контролю є: усна доповідь та участь у науковій дискусії; аналіз наукових джерел, методик і кейсів; виконання завдань із застосування / експертизи методик; підготовка аналітичних матеріалів; виконання й захист індивідуального науково-дослідного завдання.

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення); письмовий і практичний контроль (аналітичний огляд, есе, звіт про застосування методики); тестовий контроль; презентація результатів самостійної роботи; спостереження; проблемні ситуації.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку. Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів за поточну навчально-пізнавальну діяльність, дві модульні контрольні роботи та індивідуальне науково-дослідне завдання. Здобувач допускається до заліку за умови виконання всіх передбачених видів робіт. Дисципліна вважається зарахованою, якщо здобувач набрав не менше ніж 60 балів зі 100.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи, становить 100.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	ІНДЗ	Разом
Робота на практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	20	20	—	40
Модульна контрольна робота	20	20	—	40
Індивідуальне науково-дослідне завдання (аналітичний огляд / експертиза методики)	—	—	20	20
Разом	**40**	**40**	**20**	**100**

Розподіл балів. Розділ передбачає накопичення балів окремо за поточну діяльність (до 80 балів: 40 — модульні контрольні роботи, 40 — робота на заняттях і самостійна робота) та за індивідуальне науково-дослідне завдання (до 20 балів). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається зарахованою, становить 60.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі. Оцінювання: «відмінно» (A) — правильно виконано понад 90 % завдань; «дуже добре» (B) — 82–89 %; «добре» (C) — 75–81 %; «задовільно» (D) — 68–74 %; «достатньо» (E) — 60–67 %; «незадовільно» (FX) — менше 60 %. Відсутність роботи — 0 балів.

Критерії оцінювання індивідуального науково-дослідного завдання. ІНДЗ передбачає аналітичний огляд або експертизу діагностичного інструмента / цифрового рішення. Оцінюються: обґрунтованість вибору методики та критеріїв оцінювання; коректність психометричного й етичного аналізу; урахування валідності, надійності, приватності даних та обмежень; повнота й актуальність джерел (у т. ч. англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science); прозоре декларування використання цифрових інструментів і ШІ; дотримання академічної доброчесності й правил оформлення; якість публічної презентації.

Заохочувальні (бонусні) бали. За участь у наукових конференціях, наукових семінарах, підготовку публікацій за тематикою дисципліни здобувачеві за рішенням кафедри можуть нараховуватися заохочувальні бали. Заохочувальні бали не включаються до основної таблиці розподілу балів; один захід є підставою для нарахування балів лише за один найбільш значущий освітній компонент.

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для іспиту)	для заліку

90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	дуже добре	зараховано
75–81	C	добре	зараховано
68–74	D	задовільно	зараховано
60–67	E	достатньо	зараховано
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов`язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов`язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html. Усі роботи (аналітичні огляди, звіти, есе, презентації) мають бути оригінальними та авторськими, супроводжуватися коректними посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація (у т. ч. даних діагностики), списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. Окрема увага приділяється дотриманню авторських прав на психодіагностичні методики. За порушення передбачено академічну відповідальність згідно з нормативними документами Академії: повторне проходження оцінювання та / або повторне вивчення відповідного освітнього компонента.

Політика щодо відвідування та запізнень. Відвідування занять є обов`язковим. У разі пропуску здобувач самостійно опрацьовує матеріал і відпрацьовує пропущені заняття у визначений викладачем спосіб. Систематична активна робота на заняттях враховується під час підсумкового оцінювання.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Завдання виконуються у встановлені терміни. Роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання незадовільних результатів здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії https://drive.google.com/file/d/1WqTVIzoBYxjlu3q0UPXsjU4oFT726Cd1/view.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми https://maup.com.ua/assets/files/yakist/studcentr/polozhennya-pro-sistemu-ocinyuvannya-rezultativ-navchannya-zdobuvachiv-vishhoi-osviti.pdf.

Політика використання цифрових інструментів та інструментів штучного інтелекту. Опанування й застосування цифрових діагностичних інструментів є частиною змісту дисципліни. Використання генеративного штучного інтелекту та аналітичних платформ допускається за умови прозорого декларування такого використання, критичної

перевірки результатів, забезпечення приватності й захисту персональних даних та збереження авторства й відповідальності здобувача за поданий матеріал https://drive.google.com/file/d/1r74_4CHxDx1bpAvw8X4AvaqLSGWbyaYd/view.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН (Sustainable Development Goals) та принципами відповідальної науки https://sustainability.maup.com.ua/. Зміст курсу безпосередньо співвідноситься з Ціллю 3 «Міцне здоров'я та благополуччя» (якісна діагностика як основа психологічної допомоги), Ціллю 4 «Якісна освіта» (формування дослідницької та цифрової культури психолога) та Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (справедливість оцінювання, недопущення упередженості й дискримінації в діагностиці). Під час навчання заохочується відповідальне й етичне використання даних і цифрових інструментів, дотримання принципів відкритої науки, доброчесного й ощадливого використання ресурсів (пріоритет електронних матеріалів і безпаперового документообігу), інклюзивність, гендерна рівність і повага до різноманіття учасників освітнього процесу.

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; конспект (тексти) лекцій; методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять і лабораторних практикумів; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів; зразки методик і демонстраційні матеріали цифрових інструментів; банк завдань для модульних контрольних робіт; перелік питань до заліку (додаток 1).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Furr R. M. Psychometrics: An Introduction. 4th ed. Thousand Oaks : SAGE, 2021. 640 p.

2. Wright A. J. Conducting Psychological Assessment: A Guide for Practitioners. 2nd ed. Hoboken : Wiley, 2020. 400 p.

3. Wright A. J., Raiford S. E. Essentials of Psychological Tele-Assessment. Hoboken : Wiley, 2021. 320 p.

4. DeVellis R. F., Thorpe C. T. Scale Development: Theory and Applications. 5th ed. Thousand Oaks : SAGE, 2021. 320 p.

5. Максименко С. Д. Загальна психологія : навчальний посібник. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 272 с.

6. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. 7th ed. Washington, DC : APA, 2020. 428 p.

Додаткова література

1. Montag C., Baumeister H. (eds.). Digital Phenotyping and Mobile Sensing: New Developments in Psychoinformatics. 2nd ed. Cham : Springer, 2023. 400 p.

2. Bandalos D. L. Measurement Theory and Applications for the Social Sciences. New York : Guilford Press, 2018. 690 p.

3. Field A. Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics. 6th ed. London : SAGE, 2024. 1144 p.

4. Туриніна О. Л. Методологія та методи психологічного дослідження : навчально-методичний посібник. Київ : Вид. дім «Персонал», 2018. 206 с.

5. Nosek B. A., Hardwicke T. E., Moshontz H., Allard A., Corker K. S., Dreber A., Fidler F., Hilgard J., Kline Struhl M., Nuijten M. B., Rohrer J. M., Romero F., Scheel A. M., Scherer L. D., Schönbrodt F. D., Vazire S. Replicability, Robustness, and Reproducibility in Psychological Science. Annual Review of Psychology. 2022. Vol. 73. P. 719–748.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: http://maup.com.ua
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: http://nbuv.gov.ua
3. PsyToolkit (онлайн-інструменти для експериментів і опитувань). URL: https://www.psytoolkit.org
4. Open-Source Psychometrics Project. URL: https://openpsychometrics.org
5. The jamovi / JASP project. URL: https://www.jamovi.org
6. Center for Open Science (OSF). URL: https://www.cos.io
7. APA PsycNet. URL: https://psycnet.apa.org
8. Scopus. URL: https://www.scopus.com
9. Web of Science. URL: https://www.webofscience.com
10. Google Scholar. URL: https://scholar.google.com

Рекомендовані джерела інформації оновлюються щороку.

Розробник (-и) силабусу:

_____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Викладач: _____

(П.І.Б., науковий ступінь, вчене звання, посада на кафедрі, підпис)

Силабус розглянуто на засіданні кафедри психології.

Протокол від «____» _____ 2026 р. № _____

Додаток 1

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ТА ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ ПСИХОЛОГА»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Спеціальність С4 Психологія. ОПП «Психологія». Вибіркова дисципліна, 3 кредити ЄКТС / 90 год, III семестр, підсумковий контроль — залік.

1. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять

Практичні (семінарські) заняття та лабораторні практикуми (20 год.) спрямовані на поглиблення теоретичного матеріалу й формування практичних умінь застосування діагностичного інструментарію та цифрових інструментів психолога. Провідними формами роботи є семінар-практикум, лабораторний практикум із методиками, майстерня із цифрових інструментів, аналіз наукових джерел і кейсів, публічний захист аналітичних матеріалів.

Порядок підготовки до заняття: опрацювати конспект лекції та рекомендовані джерела; підготувати відповіді на питання для обговорення; виконати практичні завдання (застосування / експертиза методик); за потреби підготувати коротке повідомлення / презентацію; сформулювати щонайменше одне дискусійне питання за темою.

Критерії оцінювання роботи на занятті: повнота й аргументованість відповіді; коректність застосування та експертизи методик; здатність обґрунтувати діагностичні рішення; етичність і відповідальність у роботі з даними; активність в обговоренні; дотримання академічної доброчесності. Робота на практичних (семінарських) заняттях разом із самостійною роботою оцінюється в межах до 40 балів за семестр.

Семінар 1 (Тема 1, 2 год.). Сучасна психологічна діагностика та її етика

Питання для обговорення:

1. Предмет, завдання та принципи психологічної діагностики.
2. Класифікація психодіагностичних методів.
3. Етичні стандарти психодіагностики; права досліджуваного.
4. Компетентність психолога-діагноста та професійна відповідальність.

Практичні завдання:

1. Скласти класифікаційну схему психодіагностичних методів.
2. Проаналізувати етичний кейс застосування методики.
3. Дібрати комплекс методів для конкретної дослідницької задачі.

Семінар 2 (Тема 2, 3 год.). Психометричні основи діагностики

Питання для обговорення:

1. Надійність психодіагностичного інструмента та методи її оцінювання.
2. Валідність: види й способи перевірки.

3. Стандартизація та тестові норми (z, T, стени, процентилі).
4. Стандартна похибка вимірювання та інтерпретація балів.

Практичні завдання:

1. Обчислити надійність (α) навчальної шкали у JASP / jamovi та проінтерпретувати.
2. Перевести «сирі» бали у стандартні та проінтерпретувати результат.
3. Оцінити психометричну якість наданої методики (кейс).

Семінар 3 (Тема 3, 3 год.). Конструювання та адаптація методик

Питання для обговорення:

1. Етапи конструювання психодіагностичної методики.
2. Специфікація конструкта та розроблення завдань.
3. Крос-культурна адаптація: переклад, зворотний переклад, експертна оцінка.
4. Експертиза (оцінювання якості) психодіагностичної методики.

Практичні завдання:

1. Розробити специфікацію конструкта та пул завдань для власної теми.
2. Скласти протокол адаптації обраної методики.
3. Провести експертизу наданої методики за критеріями якості.

Семінар 4 (Тема 4, 2 год.). Інноваційні підходи до оцінювання

Питання для обговорення:

1. Комп'ютерне адаптивне тестування (CAT).
2. Ігрове (геймифіковане) оцінювання (game-based assessment).
3. Імпліцитні методи (наприклад, тест імпліцитних асоціацій).
4. Ситуаційні тести (situational judgment tests).

Практичні завдання:

1. Порівняти інноваційні підходи за перевагами й обмеженнями.
2. Спроєктувати елемент геймифікованого / ситуаційного завдання.
3. Обґрунтувати доцільність інноваційного підходу для конкретної задачі.

Семінар 5 (Тема 5, 3 год.). Комп'ютерна та онлайн-психодіагностика

Питання для обговорення:

1. Особливості комп'ютерної та онлайн-діагностики; еквівалентність форм.
2. Цифрові платформи й середовища для тестування (PsyToolkit, OpenPsychometrics та ін.).
3. Якість і валідність онлайн-даних; контроль недобросовісних відповідей.
4. Автоматизоване оброблення результатів.

Практичні завдання:

1. Створити просте онлайн-опитування / тест на обраній платформі.
2. Оцінити переваги й ризики онлайн-діагностики для конкретної методики.
3. Виконати автоматизоване оброблення й опис результатів.

Семінар 6 (Тема 6, 3 год.). Цифрова фенотипізація та мобільний сенсинг

Питання для обговорення:

1. Цифрова фенотипізація та психоінформатика: сутність і можливості.
2. Мобільний сенсинг і поведінкові дані зі смартфонів та носимих пристроїв.

3. Ecological momentary assessment (EMA): дизайн і застосування.
4. Валідність, репрезентативність та етика цифрових даних.

Практичні завдання:

1. Спроєктувати дослідження з EMA (частота, тригери, показники).
2. Проаналізувати кейс мобільного сенсингу в психологічному дослідженні.
3. Скласти чек-лист етичності та якості збору цифрових даних.

Семінар 7 (Тема 7, 2 год.). Штучний інтелект та аналітика даних у діагностиці

Питання для обговорення:

1. Машинне навчання й прогнозна аналітика у психодіагностиці.
2. Автоматизована інтерпретація результатів та її обмеження.
3. Візуалізація діагностичних даних і формування звіту.
4. Ризики упередженості (bias) та справедливість оцінювання.

Практичні завдання:

1. Проаналізувати приклад застосування ШІ / аналітики в діагностиці.
2. Підготувати наочну візуалізацію діагностичних результатів.
3. Оцінити ризики упередженості наданого алгоритмічного рішення.

Семінар 8 (Тема 8, 2 год.). Етика, приватність, телеоцінювання та відкрита наука

Питання для обговорення:

1. Приватність і захист персональних даних у цифровій діагностиці.
2. Телеоцінювання (tele-assessment): можливості, обмеження, стандарти.
3. Валідність дистанційної діагностики.
4. Відкрита наука: відкриті інструменти, дані та відтворюваність у діагностиці.

Практичні завдання:

1. Скласти чек-лист приватності та етики цифрової діагностики.
2. Спланувати процедуру телеоцінювання для конкретної задачі.
3. Презентувати та захистити ІНДЗ (аналітичний огляд / експертизу методики).

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота (60 год.) є провідною формою навчальної діяльності аспіранта й забезпечує поглиблене опанування дисципліни та формування дослідницьких і цифрових умінь. Основними видами самостійної роботи є: опрацювання лекційного матеріалу й рекомендованих джерел (у т. ч. англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science); анотування наукових текстів; підготовка до практичних (семінарських) занять і лабораторних практикумів; виконання завдань із застосування / експертизи методик; виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ); підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Розподіл самостійної роботи за темами

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Опрацювання принципів та етики психодіагностики; класифікаційна схема методів.	7	Конспект, схема

Тема 2	Обчислення надійності та переведення балів у стандартні; звіт.	8	Звіт про аналіз
Тема 3	Специфікація конструкта та протокол адаптації; експертиза методики.	8	Протокол, експертиза
Тема 4	Порівняння інноваційних підходів до оцінювання; проєкт завдання.	7	Порівняльна таблиця
Тема 5	Створення онлайн-тесту / опитування; оброблення результатів.	8	Онлайн-інструмент
Тема 6	Проєкт дослідження з EMA / мобільного сенсингу; чек-лист етики.	7	Проєкт, чек-лист
Тема 7	Аналіз кейсу застосування ШІ; візуалізація діагностичних результатів.	7	Аналіз, візуалізація
Тема 8	Чек-лист приватності та відкритості; підготовка й оформлення ІНДЗ.	8	Захист ІНДЗ
Разом		**60**	

Індивідуальне науково-дослідне завдання (аналітичний огляд / експертиза методики)

ІНДЗ — на вибір здобувача: (а) аналітичний огляд інноваційних технологій психологічної діагностики або цифрових інструментів з обраної проблеми, або (б) експертиза (психометричний та етичний аналіз) конкретної методики / цифрового діагностичного рішення (орієнтовний обсяг 12–15 сторінок; 15–20 джерел, з них не менше 5 англомовних та проіндексованих у Scopus / Web of Science). Мета — сформувати вміння критично оцінювати й відповідально застосовувати діагностичний інструментарій.

Рекомендована структура: вступ (проблема, мета, завдання); теоретичне підґрунтя; аналіз / експертиза (психометричні властивості, технологічні можливості, етичні аспекти й обмеження); висновки та рекомендації щодо застосування у власному дослідженні; список використаних джерел за чинними вимогами.

Критерії оцінювання (до 20 балів): обґрунтованість теми та її зв'язок із дисертаційною проблемою; коректність психометричного й етичного аналізу; урахування валідності, надійності та приватності даних; повнота й актуальність джерел; прозоре декларування використання цифрових інструментів і ШІ; дотримання академічної доброчесності та правил оформлення; якість публічної презентації.

3. Банк завдань для модульних контрольних робіт

Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі й охоплює матеріал відповідного змістового модуля. Кожен варіант формується з тестових завдань закритої форми, завдань на відповідність та відкритих (проблемних) завдань. Оцінювання здійснюється за критеріями, наведеними в силабусі (до 20 балів за кожну МКР).

Модульна контрольна робота 1 (змістовий модуль 1, теми 1–4)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Психологічна діагностика — це: а) лікування розладів; б) вимірювання та оцінювання психологічних властивостей і станів; в) статистичний аналіз; г) викладання психології.

2. До стандартизованих методів належать насамперед: а) вільна бесіда; б) тести з фіксованими процедурою й нормами; в) щоденникові записи; г) спостереження без протоколу.

3. Інформована згода досліджуваного є вимогою: а) статистики; б) етики психодіагностики; в) оформлення APA; г) дизайну вибірки.

4. Надійність тесту характеризує: а) відповідність змісту; б) точність і стабільність вимірювання; в) вартість методики; г) обсяг тексту.

5. Валідність тесту означає, що тест: а) є коротким; б) вимірює саме те, для чого призначений; в) має багато завдань; г) є анонімним.

6. Тестові норми потрібні для: а) захисту даних; б) інтерпретації індивідуального результату щодо еталонної групи; в) добору авторів; г) оформлення обкладинки.

7. Стандартний бал T має середнє й стандартне відхилення відповідно: а) 0 і 1; б) 50 і 10; в) 100 і 15; г) 5 і 2.

8. Крос-культурна адаптація методики передбачає: а) лише переклад; б) переклад, зворотний переклад, експертну оцінку та перевірку еквівалентності; в) зміну конструкта; г) відмову від норм.

9. Комп'ютерне адаптивне тестування (CAT) передбачає: а) однаковий набір завдань для всіх; б) добір завдань залежно від відповідей досліджуваного; в) відмову від оцінювання; г) паперову форму.

10. Геймифіковане (ігрове) оцінювання застосовує: а) виключно паперові бланки; б) ігрові механіки для підвищення залученості та збору даних; в) відмову від валідності; г) лише спостереження.

11. Тест імпліцитних асоціацій спрямований на вимірювання: а) свідомих переконань напряму; б) автоматичних (імпліцитних) установок; в) інтелекту; г) швидкості читання.

12. Ситуаційний тест (SJT) оцінює: а) фізичну силу; б) поведінкові реакції в типових ситуаціях; в) обсяг вибірки; г) надійність тесту.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між психометричною властивістю (надійність, валідність, стандартизація) та її змістом.

2. Установіть відповідність між інноваційним підходом (CAT, геймифіковане, імпліцитне, ситуаційне оцінювання) та його характеристикою.

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Розкрийте предмет, принципи та етичні засади психологічної діагностики.

2. Схарактеризуйте надійність і валідність психодіагностичного інструмента.

3. Опишіть тестові норми та види стандартних балів.

4. Розкрийте етапи конструювання та крос-культурної адаптації методики.

5. Порівняйте інноваційні підходи до оцінювання за їх можливостями й обмеженнями.

Модульна контрольна робота 2 (змістовий модуль 2, теми 5–8)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Онлайн-психодіагностика порівняно з бланковою потребує додаткової перевірки: а) кольору бланка; б) еквівалентності форм та якості даних; в) кількості сторінок; г) шрифту.

2. PsyToolkit — це: а) статистичний критерій; б) онлайн-інструмент для створення експериментів і опитувань; в) тестова норма; г) вид вибірки.

3. Цифрова фенотипізація передбачає: а) відмову від даних; б) оцінювання психологічних характеристик за цифровими слідами й сенсорними даними; в) лише бланкове тестування; г) клінічне інтерв'ю.

4. Мобільний сенсинг використовує дані: а) лише паперових анкет; б) смартфонів і носимих пристроїв (рух, локація, активність тощо); в) виключно лабораторних приладів; г) архівів бібліотек.

5. Ecological momentary assessment (EMA) — це: а) одноразове ретроспективне опитування; б) повторюване оцінювання станів у природних умовах у реальному часі; в) лабораторний експеримент; г) метод статистики.

6. Перевагою EMA є: а) висока ретроспективна похибка; б) зниження ретроспективної похибки та екологічна валідність; в) відсутність даних; г) неможливість повторів.

7. Автоматизована інтерпретація результатів має ризик: а) підвищення валідності завжди; б) некритичного застосування без урахування контексту; в) зменшення обсягу даних; г) зникнення норм.

8. Упередженість (bias) алгоритму діагностики може виникати через: а) ідеальні дані; б) нерепрезентативні або упереджені навчальні дані; в) відкритий код; г) велику вибірку.

9. Телеоцінювання (tele-assessment) — це: а) лише очна діагностика; б) проведення діагностики дистанційно за допомогою цифрових технологій; в) відмова від методик; г) різновид норми.

10. Захист персональних даних у цифровій діагностиці потребує: а) вільного поширення; б) знеособлення, згоди та безпечного зберігання; в) публікації без обмежень; г) ігнорування етики.

11. Відкрита наука у діагностиці передбачає: а) закритість інструментів; б) відкриті (за можливості) інструменти, дані та відтворюваність процедур; в) анонімність авторів; г) відмову від рецензування.

12. Валідність дистанційної діагностики порівняно з очною: а) не потребує перевірки; б) потребує окремого підтвердження (еквівалентності); в) завжди нижча; г) не існує.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між цифровим інструментом / підходом (онлайн-тест, мобільний сенсинг, EMA, телеоцінювання) та його характеристикою.

2. Установіть відповідність між поняттям (цифрова фенотипізація, bias, приватність, відтворюваність) та його визначенням.

Частина В. Відкриті (проблемні) завдання.

1. Схарактеризуйте комп'ютерну та онлайн-психодіагностику та її особливості.
2. Розкрийте сутність цифрової фенотипізації, мобільного сенсингу та EMA.
3. Опишіть можливості й ризики застосування ІІІ та аналітики даних у діагностиці.
4. Обґрунтуйте засади приватності, етики й відкритої науки у цифровій діагностиці.
5. Схарактеризуйте телеоцінювання та вимоги до валідності дистанційної діагностики.

4. Перелік питань до заліку

Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів упродовж семестру. Наведений перелік питань слугує орієнтиром для систематизації та самоперевірки знань і може використовуватися під час співбесіди за потреби уточнення підсумкової оцінки.

1. Психологічна діагностика: предмет, завдання, принципи.
2. Класифікація психодіагностичних методів.
3. Етичні стандарти психодіагностики; права досліджуваного.
4. Компетентність психолога-діагноста та професійна відповідальність.
5. Надійність психодіагностичного інструмента та методи її оцінювання.
6. Валідність психодіагностичного інструмента та її види.
7. Стандартизація та тестові норми.
8. Види стандартних (похідних) балів; інтерпретація результатів.
9. Стандартна похибка вимірювання.
10. Етапи конструювання психодіагностичної методики.
11. Крос-культурна адаптація методик.
12. Експертиза (оцінювання якості) психодіагностичної методики.
13. Комп'ютерне адаптивне тестування (CAT).
14. Геймифіковане (ігрове) оцінювання.
15. Імпліцитні методи діагностики.
16. Ситуаційні тести (situational judgment tests).
17. Комп'ютерна та онлайн-психодіагностика: особливості й еквівалентність форм.
18. Цифрові платформи та середовища для тестування.
19. Якість і валідність онлайн-даних: контроль недобросовісних відповідей.
20. Цифрова фенотипізація та психоінформатика.
21. Мобільний сенсинг і поведінкові дані.
22. Ecological momentary assessment (EMA): дизайн і застосування.
23. Валідність, репрезентативність та етика цифрових даних.
24. Штучний інтелект і прогнозна аналітика у психодіагностиці.
25. Автоматизована інтерпретація результатів та її обмеження.
26. Візуалізація діагностичних даних і формування звіту.
27. Упередженість (bias) алгоритмів і справедливість оцінювання.
28. Телеоцінювання (tele-assessment): можливості, обмеження, стандарти.
29. Валідність дистанційної діагностики.
30. Приватність і захист персональних даних у цифровій діагностиці.
31. Відкрита наука у психодіагностиці: відкриті інструменти, дані, відтворюваність.
32. Авторські права та ліцензування психодіагностичних методик.
33. Комплекс методів діагностики для конкретної дослідницької задачі.
34. Інноваційні технології діагностики: переваги, ризики й перспективи.
35. Застосування цифрового діагностичного інструментарію у власному дисертаційному дослідженні.